

ผนวก ก
แบบสังเกตแบบมีส่วนร่วม

1. บทบาทของผู้นำต่อการประชุมศูนย์เครือข่าย
2. บทบาทของเจ้าหน้าที่หน่วยงานราชการต่อการประชุมศูนย์เครือข่าย
3. การยอมรับของสมาชิกในการประชุมศูนย์เครือข่าย
4. บทบาทของผู้นำต่อกิจกรรมกลุ่ม และศูนย์เครือข่าย
5. การยอมรับของสมาชิกในการร่วมกิจกรรมกลุ่ม และศูนย์เครือข่าย
6. ท่าทีของชาวบ้านทั่วไปต่อความสามัคคีกันผู้นำกลุ่ม
7. การประกอบอาชีพและวิถีชีวิตประจำวันของชาวบ้านทั่วไปและผู้นำกลุ่ม
8. การให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมของศูนย์เครือข่าย
9. การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของศูนย์เครือข่าย

ผนวก ข
โครงการกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

ประวัติความเป็นมา

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระบรมราชโองการ โปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

สมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรและทรง โปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้น โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา โดยพระราชนิรบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร พ.ศ.2542” และให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันติดประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

โดยให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้และให้มีอำนาจออกกฎหมายกระทรวงและประกาศเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

โดยเกษตรกรที่จะได้รับการช่วยเหลือจะต้องเป็น “องค์กรเกษตร” หมายความว่า กลุ่มหรือคณะของเกษตรกรที่มารวมกันเพื่อวัตถุประสงค์ในการประกอบเกษตรกรรมร่วมกัน โดยจะเป็นหรือไม่เป็นนิติบุคคลก็ได้ และได้เจ็บทะเบียนต่อสำนักงานหรือสำนักงานสาขาโดยที่ “กองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร” ให้กองทุนเป็นนิติบุคคลและมีวัตถุประสงค์ดังนี้ คือ

1. ส่งเสริมและสนับสนุนการรวมกลุ่มของเกษตรกรในการพัฒนาคุณภาพชีวิต และการแก้ไขปัญหาของเกษตรกร
2. ส่งเสริมและสนับสนุนการพื้นฟูและพัฒนาอาชีพเกษตรกรรมของเกษตรกร
3. พัฒนาความรู้ในก้านเกษตรกรรมที่เกี่ยวเนื่องกับเกษตรกรรมเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่องค์กรเกษตรกร
4. พัฒนาศักยภาพในการพึ่งตนเอง และเกื้อกูลซึ่งกันและกันระหว่างเกษตรกร

ให้มีคณะกรรมการคนหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร” ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายให้เป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นรองประธานกรรมการปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงการคลัง กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจำนวนสิบเอ็ดคนและผู้แทนเกษตรกรจำนวนยี่สิบเอ็ดคนเป็นกรรมการ

ให้มีคณะกรรมการบริหารกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรประกอบด้วย ประธานกรรมการและกรรมการซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งมีจำนวนรวมกันเจ็ดคน โดยให้แต่งตั้งจากบุคคล

ในคณะกรรมการจำนวนสามคน ซึ่งในจำนวนนี้ต้องเป็นผู้แทนเกษตรกรจำนวนสองคนและผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญมีผลงานและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ การบริหาร การเงินหรือธนาคาร และสาขาเกษตรศาสตร์ สาขะละหนึ่งคนเป็นกรรมการโดยมีเงื่อนไขว่า

เกษตรกรที่มีการรวมตัวกันเป็นกลุ่ม หรือคณะเพื่อประกอบเกษตรกรรมร่วมกันไม่ว่าจะเป็นนิตบุคคลหรือไม่ก็ตาม ถ้าประสงค์จะขึ้นทะเบียนเป็นองค์กรเกษตรกรตามพระราชบัญญัตินี้ให้ยื่นคำขอต่อสำนักงานหรือสำนักงานสาขาตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด เกษตรกรจะเป็นสมาชิกขององค์กรเกษตรกรในขณะเดียวกัน ได้เพียงแห่งเดียว

องค์กรเกษตรกรมีสิทธิขอรับการพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร โดยให้ทำแผนหรือโครงการพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรยื่นต่อสำนักงานหรือสำนักงานสาขาที่เป็นที่ตั้งขององค์กรเกษตรกร

ขณะนี้ทางศูนย์เครือข่ายกลุ่มอาชีพเกษตรกร ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานราชการ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบล เกษตรตำบล มาให้ความรู้ในเรื่องของกองทุนพื้นฟูและประธานศูนย์เครือข่าย นายมานะ เนียมพรหมราช ได้มีหนังสือประธานบัญญัติกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรซึ่งมีเนื้อหาบางส่วนของกองทุนพื้นฟูมาให้เกษตรกรได้ศึกษา แต่เนื่องจากหนังสือมีอยู่เดิมเดียวทางคณะกรรมการศูนย์จึงเสนอว่าให้ศูนย์นำงบประมาณที่มีอยู่ ไปจัดทำหนังสือประธานบัญญัติกองทุนพื้นฟูขึ้นมาอีก 11 เล่มและแจกให้กับตัวแทนหมู่บ้านละ 1 เล่ม เพื่อให้ไปทำการศึกษากันดูและถ้าคร้มีอะไรสงสัยอย่างไรให้นำมาถาม ได้ในการประชุมศูนย์เครือข่าย ซึ่งจะจัดนัดที่ทางศูนย์เครือข่ายได้เป็นตัวแทนในการดำเนินการรวบรวมรายชื่อสมาชิกที่มีความสนใจจะเข้าร่วมกลุ่มกับทางศูนย์เครือข่าย เพื่อที่จะส่งรายชื่อสมาชิกกลุ่มศูนย์เครือข่ายให้กับทางกองทุนพื้นฟู พัฒนาเกษตรกร โดยที่ในการประชุมศูนย์เครือข่ายครั้งที่ 5 ในวันที่ 10 เมษายน 2543 พบว่า มีสมาชิกส่งรายชื่อเข้าร่วมเป็นสมาชิกศูนย์เครือข่ายรวมทั้งสิ้น 608 คน จาก 8 หมู่บ้านค้ายกัน และมีอีก 3 หมู่บ้านคือ หมู่ 6 หมู่ 8 และหมู่ 9 ที่ไม่ได้ส่งรายชื่อสมาชิกเข้ามา ร่วมค้ายกัน ซึ่งทางศูนย์ได้ตกลงกันว่าจะทำการปิดรับสมัครและจะส่งรายชื่อสมาชิกชุดแรกเข้าไปทางกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรก่อน และถ้าหมู่บ้านที่เหลือหากมีความต้องการจะส่งรายชื่อสมาชิกให้ทบทอยส่งกันมาได้ทางศูนย์จะรวบรวมและส่งให้เป็นชุดที่สอง

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ นางสาวสุวรรณा บัวพันธ์
 วัน เดือน ปี เกิด 15 กุมภาพันธ์ 2519
 ประวัติการศึกษา สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนคลองกลุงรายภูรัง-
 สรรค์ ปีการศึกษา 2536
 สำเร็จการศึกษาปริญญาวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวัสดุศาสตร์(สัตว์ปีก)
 มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ปีการศึกษา 2540